PUSTOÚĽANČAN

ROČNÍK II. číslo 1/jún 2013 Časopis občanov obce Pusté Úľany Nepredajné

Deň obce Pusté Úľany 2013

Rybárska brána Deň rodiny Púť detí

Príhovor starostky obce

Vážení spoluobčania,
prihováram sa vám v čase, keď máme vyššie stavby a širšie diaľnice, ale menšiu vitalitu a obmedzenejší pohľad na svet. Znásobujeme svoje vlastníctvo, ale uznávame málo hodnôt. Hovoríme mnohými slovami, milujme už menej, ale naša nenávisť je veľká. Doleteli sme na Mesiac i späť, ale je pre nás namáhavé prejsť cez ulicu a navštíviť svojich susedov. Preskúmali sme vonkajší priestor, ale nie svoj vnútorný. Žijeme v dobe veľkej slobody, ale naša radosť je skôr malá. Preto si spoločne želajme: Aby sme nič nepovažovali za výnimočnú udalosť, lebo celý náš život je výnimočnou udalosťou. Aby sme našli svoju múdrosť, viac čítajme, seďme na priedomí a tešme sa zo svojej existencie bez toho, aby sme príliš mysleli na seba. Venujme viac času svojej rodine a priateľom, prezraďme im, ako veľmi ich milujeme. Život je reťazcom radostných okamihov, nielen starosťou o prežitie. Požičala som si tieto slová z internetu, ale ak sa nad tým zamyslíme, nie je to len klišé, je to jednoduchý návod ako žiť spokojne a šťastne, bez zbytočných susedských sporov a konfliktov. Veď nie vždy sa všetko zdarí, nie vždy vyjde náš zámer podľa našich predstáv a očakávaní.

V krátkosti zhrniem činnosť obce v prvom polroku 2013 a niektoré údaje za rok 2012, aby si bolo možné urobiť aspoň čiastkový obraz o práci obce. Veľmi ma teší skutočnosť, že na zasadnutiach obecného zastupiteľstva sa zúčastňujú občania, ktorí tak prejavujú záujem o verejný život obce a svojimi pripomienkami prispievajú k zlepšeniu života v nej. Začnem po poriadku. Všetci viete, že tesne pred Vianocami 2012 došlo k požiaru v dome p. Štefana Kaču, ktorý sa stal nepoužiteľný. Obec im na pomoc vyhlásila v januári 2013 verejnú zbierku. Vyzbieraných bolo 350 EUR. Touto cestou ďakujem v mene svojom, a aj v mene p. Kaču všetkým spoluobčanom, ktorí prispeli finančne, alebo vecnými darmi a prácou k tomu, aby mohla rodina dom opraviť a užívať. Vo februári boli založené listy vlastníctva na všetky pozemky nachádzajúce sa v katastrálnom území Pusté Úľany a tak bola úspešne zavŕšená činnosť na spracovaní registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) a konanie bolo ukončené. Listy vlastníctva si môžete skontrolovať na internetovej stránke www.katasterportal.sk

Zima nám pripravila prekvapenie, ktoré trvalo s prestávkami až do marca. Môžem ale povedať, že sme boli pripravení. Obecné zastupiteľstvo schválilo nákup radlice a rozmetadla posypovej soli, ktoré sme využívali pri odpratávaní snehu v plnej miere. Chcem poďakovať všetkým pracovníkom obce, ktorí vykonávali zimnú údržbu ciest počas víkendov, sviatkov a aj v nočných hodinách. Na tomto mieste chcem zdôrazniť skutočnosť, že obec má len jeden traktor, ktorý súčasne zabezpečoval aj údržbu ciest, aj vývoz odpadových vôd z domácností. Mesiac február bol bohatý aj na kultúrne akcie. Poľovnícke združenie Prútnik nám pripravila akciu: „Obecnú zakáľačku“, ktorá je už tradíciou a tento rok bola obohatená o hudobné vstupy. Zástupcovia obce sa zúčastnili aj na Ochutnávke jedál starých materí, ktorú tento rok organizovala obec Opoj. Torta od p. Emílie Repovej mala mimoriadny úspech. Takisto zaujali aj ostatné jedlá zhotovené šikovnými rukami našich občanov.

V mesiaci apríl sme úspešne skolaudovali II. etapu obecnej kanalizácie, ktorá je vybudovaná na časti ulíc Spodná, Poroská a na celej Pažitnej ulici.

Na prelome mája a júna sa konečne podarilo opraviť reklamované úseky cesty po výstavbe kanalizácie a hneď máme nové dopravné obmedzenie na križovatke „Pri svätých“, ktoré predznamenáva tak dlho očakávané zväčšenie oblúku križovatky. Od TTSK máme prisľúbenú rekonštrukciu tejto križovatky na jeseň 2013. Od januára riešime na obecnom úrade aj zmenu – modernizáciu spôsobu spracovania údajov. Z uvedeného dôvodu je obec v omeškaní s výberom daní a iných platieb od obyvateľstva. Verím, že obyvatelia to príjmu s pochopením.
Len čo počasie dovolilo, dokončili sme chodník cez park „Pri svätých“, osadili osvetlenie, lavičky a koše. V máji sme orezávali stromy, ktoré to už veľmi potrebovali zo zdravotného a tiež bezpečnostného hľadiska. Odborného rezu sa konečne dostalo aj lipe pri kaplnke, ktorá je jediným chráneným stromom v obci. Starostlivosť o tento strom je obci prikázaná zákonom.

Zároveň sme sa pustili do odbornej opravy prícestných sôch sv. Floriána a sv. Jána Nepomuckého, ktoré sú vedené v zozname národných kultúrnych pamiatok. Ich technický stav bol veľmi zlý a trvale neudržateľný. Kontrolu nad vykonávanou opravou má Krajský pamiatkový úrad.

V súvislosti s možnosťou získania finančných prostriedkov na rekonštrukciu tak kritizovaného verejného osvetlenia, samozrejme za dodržania európskych noriem, sme dali vyhotoviť pasport verejného osvetlenia – zistenie a zdokumentovaniu technického stavu existujúceho verejného osvetlenia. Netrpezlivo očakávame výsledok. Ak spomínam pasport, tak hneď uvediem, že konečne máme schválený pasport dopravného značenia a v krátkej dobe pristúpime k nákupu a umiestňovaniu nového dopravného značenia. Súčasne s uvedenými aktivitami zabezpečuje obec aj vypracovanie komunitného plánu sociálneho rozvoja obce a programu odpadového hospodárstva. V mesiaci jún pripravujeme Obecný deň. V júli začneme s rekonštrukciou strechy na štadióne a tiež je plánovaná výmena okien na materskej škole spolu s opravou časti strechy MŠ. Naša obec sa zapája aj do činnosti združenia obcí 11 PLUS a na príprave miestnych akčných skupín (MAS), ktoré majú význam na budúce získavanie finančných prostriedkov z eurofondov. Rovnako sa musíme neustále venovať problematike životného prostredia, odpadového hospodárstva, miestnych komunikácií, územnému plánovaniu a stavebnej agende, kultúre a športu, školstvu a školským zariadeniam, zveľaďovaniu a údržbe majetku obce. V roku 2012 obecný úrad vydal 31 právoplatných stavebných povolení, 19 kolaudačných rozhodnutí, 10 územných rozhodnutí a rozhodnutí o odstránení stavieb, 47 ohlásení drobnej stavby, 4 povolenia rozkopávky miestnej komunikácie, 21 povolení na umiestnenie a prevádzku malých zdrojov znečistenia, 15 povolení dopravného napojenia, 1 povolenie výstavby studne, 7 povolení na výrub stromov. Do obce sa na trvalý pobyt prihlásilo 7 občanov a odhlásilo 10 občanov. Obecný úrad ku dňu 01.06.2013 eviduje 17 občanov, ktorí majú trvalý pobyt evidovaný na obci Pusté Úľany. Sú to tzv. „bezdomovci". V tejto súvislosti chcem uviesť skutočnosť, že obecný úrad vo všeobecnosti je ohlasovňa trvalého pobytu, ktorá rieši len evidenčný stav obyvateľov, bytov a domov. Je to tzv. prenesená kompetencia štátu. Trvalý pobyt je len evidenčný stav, ktorý nezabezpečuje vlastnícke, alebo užívacie právo k nehnuteľnostiam, ako sa omylom domnievajú niektorí občania. To znamená, že obec nie je povinná v zmysle zákona postarať sa o ubytovanie a sociálnu starostlivosť bezdomovcov.

Milí spoluobčania, dúfam, že nám pri realizácii vytýčených cieľov a povinností bude priať šťastena. O ďalšom dianí v obci budete informovaní nasledovnom čísle nášho časopisu.

Drahotína Šimeková
starostka

Predstavujeme Vám člena redakčnej rady: Ing. Miloslava Fikara

Už ako chlapec som mal fotoaparát a doma v kúpeľni vyrábal fotografie. Fotografoval som všetko a všade a táto záľuba sa stala neskôr mojou profesiou v polygrafii, pretože som sa vyučil reprodukčným fotografom.
Celý priebeh mojej profesnej činnosti sa odohrával v polygrafii. Najskôr som popri zamestnaní vyštudoval Strednú priemyselnú školu grafickú, potom Vysokú školu ekonomickú so špecializáciou na technický rozvoj v polygrafickom priemysle.
Podieľal som sa na vydaní knihy PUSTÉ ÚĽANY – príbeh obce, fotografovaním všetkých významných a historických objektov v obci, reprodukovaním všetkých fotografií požičaných od občanov a ich úpravou.
Motám sa všade kde sa niečo deje a fotografujem. Snímky sa zverejňujú na webovej stránke obce a v časopise Pustoúľančan.
Táto práca ma duševne napĺňa nielen preto že ju mám rád, ale najmä preto, že sa spoznávam s veľkým počtom ľudí a mám pocit že sa s väčšinou nejako vzájomne potrebujeme. Teší ma, že v nich zanechávam svoju vizitku a stávam sa tak ich súčasťou.
Keď časopis Pustoúľančan vznikol, bolo teda zrejmé, že sa postarám o to, aby všetky uverejnené fotografie v ňom boli čo najkrajšie. Som preto úprimne rád, že sa môžem naďalej venovať mojej záľube a zároveň byť touto formou užitočný.

M. Fikar

Deň obce Pusté Úľany 2013

Prvoradým poslaním novinára je prinášať informácie o udalostiach, ktoré sa dejú okolo nás a vo svete. V súčasnej hektickej dobe nás množstvo médií zahrňuje informáciami, ktoré málo koho potešia. Písať o celebritách a ich výstrednostiach v tom sa dokole vyzná bulvár. Je to len veľmi zriedkavé keď sa naskytne príležitosť napísať o niečom čo zaujme a poteší.
Takáto príležitosť sa mi naskytla. Spoločensko-kultúrne podujatie: „Deň obce Pusté Úľany", je toho dôkazom. Stretnúť takých nadšencov, ktorí chcú niečo urobiť pre ľudí, je naozaj zriedkavé. Rozdávať radosť, úsmev a pohodu je tá najkrajšia vec, ktorú môžeme pre ľudí spraviť.
Stalo sa už tradíciou, že obyvatelia obce sa každoročne stretávajú pri tejto príležitosti. Toto ostatné stretnutie bolo v mnohých smeroch výnimočné. Predstaviť sa programom a jeho skladbou bolo pre všetkých zaujímavé a zábavné. Je namieste poďakovať všetkým účinkujúcim, deťom, žiakom, učiteľom a spoločenským organizáciám obce, ktorí to dokonale zvládli. Ďalej patrí poďakovanie prizvaným umelcom, sponzorom a vedeniu obce Pusté Úľany. Veľké očakávania divákov naplnili prváci svojim bravúrne zvládnutým latinskoamerickým tancom CHA CHA. Zanechali v nás

Veľmi pekným vystúpením sa predviedol mládežnícky ľudový orchester IGRICI z Igramu. Pod vedením p. Brnu sa 12 členov súboru venuje zberu, úprave a následnému predvedeniu pôvodných piesní z rodnej obce. Najmladšiu časť obecenstva najviac zaujalo vystúpenie sokoliarov, ktorí predviedli 10 rôznych dravcov. Celkovú atmosféru vystúpenia umocnili svojimi dobovými kostýmami.

nezabudnuteľný zážitok. Deviataci, ktorí sa symbolicky lúčia s našou obcou a školou, sa predstavili v dvoch rôznych choreografiách. Do budúcich rokov im prajeme pevný krok, veselú myseľ a schopnosť správne využiť všetky vedomosti nadobudnuté na základnej škole. O dobrú náladu sa nám svojim vystúpením postarali spevácka skupina Úľančanka, ktorá si spoločne zanôtila aj s p. Viliamom Meškom, spevákom ľudových piesní, rodákom z Terchovej. Pán Meško je celým svojim srdcom folkloristom. Od útleho detstva sa venuje spevu, tancu a hre na hudobných nástrojoch a odovzdáva krásu najstaršej Terchovskej muziky a to nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Súčasťou osláv obce bola výstava, ktorá bola oslavou šikovnosti rúk, umu a tvorivého ducha vystavujúcich autorov. Nemalý záujem u návštevníkov vyvolala figurálna tvorba - rezbárske vízie sôch svätých p. Štefana Palču, rodáka z Pustých Úľan, ako aj šachový stôl spolu so šachovými figúrkami p. Štefana Kašubu.

Ďalším prekvapením bola a expozícia plávajúcich modelov a makiet 11 lodí p. Ivana Takáča, ktorý je už 6 rokov občanom našej obce. Vystavené makety predstavovali dokonalú kópiu skutočných plavidiel v zmenšenom merítku, s presne vypracovanými detailmi. Pozornosť návštevníkov upútala aj malá ukážka z tvorby p. Marty Janekovej, a jej detských zverencov z výtvarnej dielne, nosnou témou ktorej bola téma odkryté kapitoly dejín Bratislavy a odkaz sv. Cyrila a Metoda. Nesmieme zabudnúť na všetkých tých, ktorí celú oslavu zrealizovali. O občerstvenie a voľnú zábavu do neskorých nočných hodín sa postarali obidve poľovnícke združenia, miestna organizácia Matice slovenskej, záhradkári a DJ Kiko. Za pozornosť stojí veľké uznanie od obyvateľov obce – účastníkov. Ako sa to dá vyjadriť? Len známym: „Klobúk dolu". Rozchádzali sme sa so slovami ďakujem a stretneme sa opäť v roku 2014.

Ivan Takáč

Noc kostolov 2013

Aj tento rok sa v našej obci konala Noc kostolov, ktorá pripadla na 23.5.2013. Počas nej odznela v kostole sv. Ladislava prednáška Doc. PhDr. Vladimíra Rábika, PhD. o najstaršej dochovanej matrike r.k. farnosti z rokov 1708-1763. Po prednáške si účastníci mohli vypočuť predstavenie organu Vincenta Možného s hudobnými improvizáciami majstra Petra Vymazala, organistu z Katedrálneho chrámu sv. Jána Krstiteľa v Trnave. Priamo počas tónov prelúdií si mohli návštevníci vďaka kamerovému prenosu prezrieť stavbu a činnosť organu, ale i vypočuť informácie o histórii, stave a pláne opravy tohto vzácneho historického nástroja. Z posudku reštaurátora – majstra organára – Jána Valoviča vyberáme: Nástroj v rímskokatolíckom kostole sv. Ladislava v Pustých Úľanoch postavil bratislavský organár Vincent Možný (1844 - 1919) v roku 1898. Vincent Možný sa vyučil sa u najvýznamnejšieho slovenského organára 19. storočia Martina Šaška z Brezovej pod Bradlom. Bez pochyby bol najschopnejším Šaškovým žiakom. Počas svojej 39 - ročnej samostatnej činnosti postavila jeho dielňa viac ako 70 nástrojov, ktoré svojou kvalitou výrazne nezaostávali za dielami učiteľa. Jeho nástroje vynikajú precíznosťou vyhotovenia. I po stránke zvukovej a intonačnej možno hodnotiť organy veľmi pozitívne.
Pri rekvirácii, vyhlásenej ministrom vojny Rakúsko - Uhorského cisárstva v roku 1917, prišla väčšina organov na území monarchie o prospektové (predné) píšťaly, zvyčajne vyrobené z najkvalitnejšieho materiálu. Po „veľkej vojne“ boli síce postupne do organov nahrádzané, ale už nie za píšťaly vyrobené z organového kovu, no z menej hodnotného zinkového plechu. Čo sa týka technického riešenia, organ sa z väčšej časti zachoval v pôvodnom stave. Hodnotu pamiatky zvyšuje i zachovanie pôvodnej povrchovej úpravy organovej skrine vyhotovené fládrovaním, vo výraze tmavého dubového dreva. Nevhodný organový ventilátor je kvôli hluku umiestnený v podveží. Turbína ventilátora je natoľko poškodená, že organ nie je dostatočne zásobovaný vzduchom. Píšťalový fond je silne znečistený prachom a padajúcou omietkou. Ladičky kovových píšťal sú poškodené neodborným lade-ním. Poťahy klávesov sú opotrebované. Mechy organa nejavia známky vážneho poškodenia, no ich stav bude možné zodpovedne posúdiť až po demontáži krycieho debnenia. Pravdepodobne pri poslednej oprave bolo neopodstatnene odstránených 12 najväčších píšťal registra Principál i časť cínových píšťal registra Salicionál.
Reštaurovanie si vyžaduje aj samostatne stojaci hrací stôl. S použitím rovnakých materiálov sa obnovia všetky opotrebované časti. Osadí sa nový regulátor vzduchu a do priestoru pod čerpacím mechom bude nainštalovaný nový tichobežný organový ventilátor. Nakoniec sa nástroj naladí so zachovaním pôvodnej intonácie. Do úvahy tiež pripadá možnosť posunutia organa cca. o 1 meter smerom do lode kostola. Pôvodne bol nástroj bez všetkých pochybností stavaný do bezprostrednej blízkosti zábradlia chóru. Barokový chór bol sekundárne zväčšený do dnešnej podoby, pričom pozícia organa zostala nezmenená. Po prestavbe sa síce zväčšila kapacita chóru, no organ utrpel po stránke estetickej a najmä akustickej.
Po malom hudobnom koncerte Noc kostolov pokračovala malým spoločným občerstvením v novo upravenom okolí kostola.

Andrej Démuth
(skrátené)

Z histórie: Najstaršia matrika obce Pusté Úľany

Matriky patria k najdôležitejším verejnoprávnym dokumentom a ešte aj dnes slúžia ako podklady pre vydávanie úradných dokladov. Ich pôvod siaha až do neskorého stredoveku. Veľmi dôležitou však bola snaha podrobnejšie sledovať vzájomné príbuzenské vzťahy v jednotlivých obciach (farnostiach), aby tak nedochádzalo k spojeniam, ktoré odporovali cirkevnému právu (rodová a duchovná spriaznenosť). Okrem mien manželov sa mali viesť aj údaje o rodičoch, svedkoch a mieste sobáša.
Matriky teda ako jeden z oficiálnych dokumentov cirkvi úzko súviseli so samotnou správou jednotlivých farských obvodov. Preto sa jednotlivé matričné knihy viedli zásadne v sídlach farností a nie v príslušných filiálnych (dcérskych) obciach. Najstaršia zachovaná matričná knihy Pustých Úľan tak úzko súvisí s kreovaním tunajšej farnosti. Ide teda o jeden z najvýznamnejších historických prameňov k dejinám tunajšej farnosti a života v obci v 1. polovici 18. storočia.
Otázka samotného vzniku farnosti je veľmi zložitá. Vieme, že sa tak stalo v roku 1715. Pusté Úľany boli pôvodne filiálkou Voderád, no v 1. polovici 17. storočia patrili pod farnosť vo Veľkom Grobe (doklad pochádza z roku 1634) a ešte predtým zrejme pod farnosť Čataj. Najpôvodnejšia cirkevno-správna príslušnosť obce, siahajúca hlboko do stredoveku (9.-13. storočie) však radila obyvateľstvo Pustých Úľan ku kostolu sv. Michala vo Veľkých Úľanoch.
Zložitý vývoj tunajšej oblasti bol dôsledok nielen rozpadu tohto rozsiahleho sídelného areálu na menšie sídliskové jednotky – obce, ale aj nástupu reformácie v 16. storočí. Tá v prostredí, kde žilo vedľa seba etnicky zmiešané obyvateľstvo slovensko-maďarské prinášalo viacero komplikácii aj v náboženskej oblasti. Prevažujúcim javom totiž bolo, že kým slovenské obyvateľstvo zostávalo alebo katolícke alebo prijalo Lutherovu reformáciu, maďarské obyvateľstvo sa klonilo ku Kalvínovej reformovanej cirkvi. Príslušnosť ku katolíckej cirkvi sa totiž pre ďalšie spoločenské presadenie stávalo čoraz väčšou nevyhnutnosťou. To bol aj životný príbeh šľachtica Štefana Dobšu, spoločensky asi najvýznamnejšieho miestneho zemana, ktorý na prelome 17. a 18. storočia zastával dôležitý a prestížny úrad bratislavského podžupana (vicišpána). Zdá sa, že práve jeho osoba významnou mierou prispela k postupujúcej konverzii tunajšieho obyvateľstva na katolícku vieru. Zriadenie farnosti sa teda ukazovalo ako jeden z najdôležitejších nástrojov pre dosiahnutie tohto cieľa. Štefan Dobša k tomu prispel viacerými aktivitami, najmä sa postaral o stavbu tunajšieho kostola sv. Ladislava a tiež sa postaral aj o jeho finančné zabezpečenie fundáciou (základinou) vo výške dvetisíc zlatých (čo sa však napokon pre odpor príbuzných výrazne zredukovalo). Aj pustoúľanská matrika z roku 1715 je svedectvom o takýchto aktivitách.

Zdá sa, že ešte pred založením matriky existovala akási benefičná kniha – kniha záznamov o príjmoch duchovného správcu kostola, ktorý už v roku 1708 bol postavený a funkčný. Do dnešných dní zachovaná matrika je teda najstaršia evidencia, o čom svedčí aj spôsob vedenia záznamov a jej celkový charakter.
Prvé zápisy sa týkali evidencie pokrstených detí. 16. júla to bol Jakub, syn Jána a Barbory Mijavech, krstnými rodičmi boli Ondrej a Mária Turóczy, všetci boli katolíci. Ďalší záznam dokladá zložitú náboženskú situáciu v dedine. Dňa 28. júla bola totiž v katolíckom kostole pokrstená Eva, dcéra Pavla a Márie Morvajovcov, no krstnými rodičmi boli Štefana a Eva Gönczölovci, ktorí boli luteráni. Možno povedať, že táto časť matriky je najrozsiahlejšia a zaberá takmer dve tretiny celého obsahu. Až od strany 136 nasleduje matrika sobášených. Prvý záznam nás informuje o sobáši Jakuba Hrabinského a pannou Máriou Polákovou, obaja boli pôvodom Pustoúľančania. Sobáš sa uskutočnil 14. júla 1715 a predchádzali mu tri verejné ohlášky. Od strany 157 nasleduje zoznam konvertitov na katolícku vieru za roky 1750 až 1758. Najstarší záznam z 25. apríla hovorí o tom, že na katolícku vieru prestúpila iba trinásťročná Mária, dcéra Michala Horvátha, no krátko potom zomrela.
Napokon od strany 159 nasleduje zoznam pochovaných za roky 1750 až 1763. Patrí k nemu aj iný zoznam, ktorý sa nachádza až o niekoľko strán – ide o zoznamy zomrelých a pochovaných v rokoch 1715 až 1732. Charakter týchto zápisov svedčí o tom, že boli odpísané z nejakej inej evidenčnej knihy, pravdepodobne sa tak stalo v roku 1763. Táto pôvodná kniha bola zrejme značne poškodená a autor odpisu sa usiloval o „zachránenie“ aspoň menného zoznamu, pretože ostatné údaje tu chýbajú. Zrejme boli ťažko čitateľné, prípadne nezvratne poškodené. Z roku 1763 máme pomerne vzácnu možnosť porovnať aj stav narodených (pokrstených) a zomrelých (pochovaných) obyvateľov Pustých Úľan. Tak sa dozvedáme, že pokrstených bolo 35 detí a pochovaných 26 osôb.
Pozoruhodný je záznam, podľa ktorého dal pustoúľansky kňaz svojmu predstavenému voderadskému farárovi za odslúženie omše v dedine 12 denárov s poznámkou, aby si za to kúpil pintu vína (cca 1,8 litra), a to namiesto raňajok, „na ktoré ho nikto nevolal“. Záverečná strana matriky potom ešte obsahuje stručné údaje k vizitácii kostola, ktorá sa uskutočnila za farára Martina Tallyána, teda asi v rokoch 1718/1719.
Možno teda na základe aj tohto stručného náčrtu jej obsahu označiť najstaršiu pustoúľansku matriku za jeden z najdôležitejších prameňov k dejinám obce i blízkeho okolia, ktorý si zaslúži osobitné spracovanie a ďalšiu pozornosť.

Doc. PhDr. Vladimír Rábik
(skrátené)
Úplné znenie článku nájdete na adrese: www.puste-ulany.sk

Naša škôlka

V tomto školskom roku navštevuje našu MŠ 67 detí. Máme obsadené všetky miesta. V každej triede je plný počet detí. Triedu predškolákov máme zriadenú v ZŠ v budove školskej jedálne. Nie sú to ideálne podmienky, chýbajú nám priestory, ale sme vďačné aj za to, že máme vytvorené dočasné podmienky na to, aby sme mohli prijať do MŠ všetky deti. Zriadenie tretej triedy riešime s pani starostkou a OZ.

Život našej MŠ je aj v tomto roku bohatý na aktivity. Snažíme sa o to, aby každý deň bol pre dieťa zaujímavý a príťažlivý, plný hier a zážitkov. Pani učiteľky skrášľujú priestory a pripravujú deťom aktivity tak, aby boli pre ne zážitkom, ale aby aj splnili výchovno-vzdelávací cieľ.

V jeseni sa deti najviac tešili na púšťanie šarkanov a vyrezávanie svetlonosov. Navštívili sme aj výstavu záhradkárov, ktorým ďakujeme za vystavené exponáty. Deti si pochutnali na šťavnatých jabĺčkach a hrozne. Z ovocia a zeleniny sme urobili aj výstavky, z ktorých mali radosť deti, učiteľky až do zimy. V zime sme vítali Mikuláša i v MŠ, ako i v OD Jednota. Prišli i postavičky Maťko a Kubko, ktoré urobili deťom obrovskú radosť. Zúčastnili sme sa aj vianočných trhov, kde deti prezentovali, čo ich malé rúčky dokážu. Privítali sme aj bábkové divadlo s vianočnou tematikou. Naši predškoláci sa pripravovali na zápis do I. triedy. Deti navštívili prváčikov, poprezerali si triedu, vyskúšali lavice. Jednou z najobľúbenejších aktivít je karneval. Deti sa zabávajú, šantia, tancujú v maskách.

V marci, ktorý je mesiacom knihy, sme s deťmi pripravili výstavky kníh a detských prác. V máji boli deti veľmi usilovné, lebo sa pripravovali na oslavu Dňa matiek. V triedach sme uskutočnili besiedky, na ktorých sa zúčastnili všetky mamičky, za čo im patrí veľká vďaka. Deti im poďakovali formou, ktorá je im vlastná – básničkami, pesničkami, tančekmi. Na záver svoje mamičky obdarovali darčekom, ktorí samy zhotovili. Blíži sa leto a deti sa už tešia na svoj sviatok - Deň detí. Plánujeme deň plný hier, súťaží a prekvapení. Chceme potešiť naše deti, veď čo je krajšie ako vidieť radosť v detských očkách?

Anna Kašubová

ZŠ Pusté Úľany

Blížiaci sa koniec školského roka nás prirodzene vedie k bilancovaniu. Myslím si, že môžem bez akéhokoľvek prikrášľovania konštatovať, že všetci pedagogickí i nepedagogickí zamestnanci Základnej školy v Pustých Úľanoch sa aj v školskom roku 2012/13 usilovali o to, aby sa našim deťom dávalo to, čo má poskytovať moderná škola.

Samozrejme, že vo výchovno-vyučovacom procese vychádzame z osnov Štátneho vzdelávacieho programu. Ale dnes štát dáva možnosti aj samotnej škole vytvárať si Školské vzdelávacie programy. V týchto programoch sa škola môže viac priblížiť potrebám a záujmom detí, či požiadavkám rodičov. To všetko však treba zladiť s existujúcimi možnosťami.

Nevyhnutnou podmienkou na ďalší rozvoj školy sú financie a tých dnes nie je nikde dosť. Chcem však zdôrazniť, že do výchovy a vzdelávania ako dlhodobej investície, nestačí vkladať len peniaze, ale aj veľa lásky, obetavosti, trpezlivosti a pochopenia. Nebyť tohto duchovného kapitálu, ktorého nositeľmi sú učitelia a zamestnanci školy, nemohla by škola v našej obci napredovať. Samozrejme, nedá sa ísť dopredu bez spolupráce a podpory obecného zastupiteľstva. Naša škola patrí k tým šťastnejším, lebo spolupráca s obcou je už dlhoročne na dobrej úrovni. V čom vidíme ešte rezervy - pritiahnuť viac rodičov do školy. Chceli by sme, keby sa z nás - učiteľov, zamestnancov školy a rodičov stali priatelia. Veď nám ide o spoločný záujem, dobre pripraviť a vychovať deti do života.

Naši žiaci sa vďaka kvalitnej príprave veľmi dobre umiestňujú na stredných školách. Činnosť na škole je všestranná. Žiakom ponúkame prácu v 21 krúžkoch, v niekoľkých hudobných odboroch a tanečnom odbore základnej umeleckej školy.

Tak, ako po iné roky aj v tomto roku sa žiaci zúčastnili mnohých súťaží, kde dosiahli veľmi dobré výsledky. Na vysokej úrovni je práca mladých programátorov, ktorí sa už od roku 2002 každoročne zúčastňujú celosvetovej súťaže v programovaní robotov RoboCup.

Naši žiaci sa zúčastnili aj ďalšej medzinárodnej súťaže v programovaní Baltík.

Máme výborných recitátorov. Nedá mi nespomenúť vynikajúcu Rebeku Démuthovú, ktorá nás úspešne reprezentovala na celoslovenskej súťaži Rozprávkové vretienko a Hollého pamätník. Tradične máme pekné umiestnenia na okresných a krajských súťažiach olympiád v matematickej a biologickej a v súťaži Mladý záchranár, Mladý záhradkár. Objavili sa aj úspechy vo futbale a atletike. V rámci projektu Comenius - partnerstvo škôl, navštívili naše deti Bulharsko. V júni, v rámci tohto projektu, cestujú dve pani učiteľky do Nórska a na jeseň privítame návštevu zo všetkých piatich partnerských škôl (Bulharsko, Nórsko, Turecko, Poľsko a Portugalsko) u nás. Uskutočnili sme veľa hodnotných besied, športových podujatí, návštevu kultúrnych podujatí, exkurzií a výletov, Deň olympizmu, Deň Zeme, Deň Narcisov, Žiacku akadémiu. Škola venuje veľkú pozornosť nielen nadaným deťom, ale aj tým, ktorým učenie ide ťažšie alebo majú iné problémy v škole. Pravidelne školu navštevuje pracovníčka Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Galante. Čo bolo, je a bude cieľom našej školy? Naučiť deti slušnému správaniu. Dať im čo najviac nových vedomostí. Učiť ich väčšej tolerancii k ľuďom. Viesť ich k láske k národným tradíciám , láske k vlasti. Dať im možnosť športovať, umelecky sa prejaviť. Naučiť ich poznávať a chrániť prírodu. Sú to veľké ciele, je to náročná práca a sme veľmi radi, keď nám pri nej pomáhajú a podporujú nás aj rodičia alebo priatelia školy. Snahou nás všetkých je dať možnosť všetkým našim deťom všestranne sa rozvíjať.

Mgr. Viera Vrbovská (zástupkyňa ZŠ)

Evanjelický kostol v Pustých Úľanoch

Pri celodenných starostiach a povinnostiach si možno ani nevšimneme niektoré hodnoty, ktoré nás obklopujú. Naše Slovensko je bohaté na kultúrne pamiatky nevyčísliteľnej hodnoty. Minulosť, ktorú Slovensko prežilo zanechala obdivuhodné kultúrne klenoty, hodnoty kultúrno - spoločenské, literárne, historické.

Chcel by som obrátiť Vašu pozornosť na nepovšimnutú kultúrno - historickú pamiatku v našej obci „Evanjelický kostol". V knižne spracovanej monografii knihy „Pusté Úľany príbeh obce" vydanej v roku 2006 jej autori podrobné popisujú históriu tejto kultúrnej pamiatky. História tohto kostola sa začala v rokoch 1770. Za pozornosť stojí, čo aj autori popisujú v tejto knihe je interiér kostola. Kostol bol postavený výhradne bez použitia klincov. Vyhorel v roku 1820. Má bohatú históriu, prešiel mnohými stavebnými úpravami. Jeho podoba ako ho dnes poznáme je zo 60-tich rokov 20 storočia. Zaujímavosťou je kostola je organ, ktorý odborná literatúra kladie už do prvej polovici 18 storočia a avizovanou prestavbou koncom 18 storočia v rokokovom slohu. Táto kultúrno-historická pamiatka je jedinečná a unikátna. Je len na škodu, že tento artikulárny kostol v Pustých Úľanoch nie je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Ivan Takáč

Záhradkári v našej obci

V tomto roku sa nás pani Zima nechcela akosi vzdať a tak sme dlho museli sedieť doma pri peci. Koniec februára sľuboval, že budeme môcť začať robiť v našich záhradách, no ako všetci dobre vieme, miesto veľkonočného počasia sme mali vianočné a tak sme sa nemohli naplno venovať našim typickým jarným prácam.

Prvú marcovú nedeľu sme urobili hodnotiacu členskú schôdzu, ktorej sa zúčastnil predseda okresného výboru v Galante p. Kochan. Súčasťou schôdze bola zaujímavá prednáška Ing. Tamašeka z firmy Biotomal, ktorej sa mohol zúčastniť každý občan. Prednáška bola skutočne veľmi zaujímavá a veľmi plnohodnotná. V dnešnej prechemizovanej dobe by bolo skutočne veľmi dobré, keby sa ľudia vo svojich záhradách začali viac venovať biologickej ochrane. Ďalší víkend sa vybrali záhradkári na dvoch autách na Nový Dvor, kde robil prednášku a ukážku rezu ovocných drevín a kríkov p. Kochan. Okresný výbor v Galante robil 23. Apríla odbornú degustáciu vín, ktorej sa zúčastnil p. albín Kubík s dvoma vzorkami- Veltlínske zelené r.2011, neskorý zber a Rulandské biele r. 2011 neskorý zber, za ktoré získal zlaté medaily.

V tomto roku plánujeme urobiť dva zájazdy pre všetkých občanov a to v júli do Strekova na vinárske slávnosti a v auguste na Agrokomplex. Samozrejme v septembri plánujeme tradičnú výstavu ovocia, zeleniny a kvetov.

Naše skalné mladé záhradkárky: Viktória Vajdová, Simona Pytlová a Nikoleta Kvintová sa zúčastnili výtvarnej súťaže žiakov, ktorá sa konala v marci v Dome matice Slovenskej v spolupráci s Okresným výborom SZZ v Galante. Teraz sa naše záhradkárky pripravujú na okresnú vedomostnú súťaž záhradkárov v Galante (termín súťaže 23. Máj – zajtra) Pevne verím, že sme sa dobre pripravili a postúpime do celonárodnej súťaži, ktorá bude v októbri. S dievčatami plánujeme zúčastniť sa v septembri aj celonárodnej aranžérskej súťaži žiakov. Všetkým občanom prajem krásne leto a super relax pri prácach vo svojich úžitkových alebo okrasných záhradkách!

Ing. Anna Ivánková, tajomníčka ZO SZZ

Zväz zdravotne postihnutých Pusté Úľany

Naša základná organizácia k 1.1.2013 eviduje celkom 32 členov. Oproti roku 2012 nastal pokles hlavne starších členov zo zdravotných dôvodov.

Preto by som chcela touto cestou pozvať našich občanov – dôchodcov, aby prišli medzi nás a trochu sa odreagovali od svojich problémov.

Dňa 26.1.2013 sa uskutočnila výročná členská schôdza, kde sme hodnotili aktivity klubu z predošlého roka a zároveň sme si schválili plán činnosti na r. 2013 v oblasti spoločenských a kultúrnych podujatí, ako i návrh rozpočtu.

V rámci možností, ako i finančných prostriedkov v roku 2013 chceme uskutočniť tieto akcie:

- návšteva divadelného predstavenia v Trnave – Bratislave
- návšteva termálneho kúpaliska Vincov les v Sládkovičove
- spoločenské posedenie pri príležitosti MDŽ
- mesačné klubové posedenie členov, ako i jubilantov, ktorí sa dožívajú okrúhleho životného jubilea / p. Grúsová 70r, p. Križan 80r., p. Budošová 80r. a p. Klačanová G. 70 rokov/
- účasť speváckeho súboru na kultúrnych podujatiach organizovaných obcou, ako i spoloč. organizácii
- v mesiaci október výstava ručných prác a prezentácia cukrárenských výrobkov – spojené s predajom
- katarínske posedenie
- vianočné posedenie

Z uvedených akcií sme už v mesiaci marec uskutočnili návštevu divadelného predstavenia v Trnave, ktorej sa zúčastnilo 30 členov. Oslávili sme aj sviatok MDŽ spoločenským posedením pri malom občerstvení a s krásnymi ľudovými piesňami nášho speváckeho súboru. Každý mesiac uskutočňujeme pre našich členov tzv. klubové posedenie pri kávičke, čaji, kde vždy 3 členovia klubu podávajú zákusky a slané pečivo. Ak sa v uvedenom mesiaci dožíva náš člen okrúhleho jubilea, dostáva malý darček a kvety a v podaní speváckeho súboru aj krásnu pieseň. Na záver by som chcela, aby sa všetci členovia, ktorí už navštevujú klub, ale aj tí, ktorí môžu prísť medzi nás, cítili dobre, odbremenili sa od svojich každodenných starostí – lebo ako sa hovorí, staroba nie je len o chorobách, ale aby sa jeseň nášho života uberala aj trebárs posedení si s priateľmi.

Zdenka Müllerová

Deň rodiny: „Aby deti otcov mali, aby mali mamy“

Keď sa človek narodí, privítajú ho dvaja veľmi dôležití ľudia – ocko a mamka. Sú prvými, ktorých spoznáva, miluje, ktorí ho učia, hrajú sa s ním... Vtedy by sme možno pri pohľade na týchto ľudí povedali: „To je ale krásna rodinka.“ A takéto rodiny by sme našli aj u nás, ale v dnešnom svete nie sú samozrejmosťou. Preto sme sa rozhodli urobiť DEŇ RODINY, pozvať všetkých, ktorí by spolu s nami chceli osláviť a podporiť existenciu tohto malého spoločenstva. Prišli rodiny – otcovia, mamy, deti - ruka v ruke. Nevedeli, čo ich čaká a snáď boli aj prekvapení, keď sa dozvedeli, že práve oni budú hlavnými aktérmi podujatia. Neboli pripravení žiadni umelci, žiadne iné číslo do programu, ktoré by ich pobavilo. Bolo iba niekoľko dobrovoľníkov, ktorí ich sprevádzali pri športových aktivitách, kde každý zistil, aké dôležité je nebyť sám, ale mať oporu v rodine a pracovať v tíme. Okrem futbalu (mamy proti synom), či badmintonu (otcovia s dcérami) si účastníci vyskúšali tradičné trochu netradične. Počas výchovy detí sa rodičia stretajú s rôznymi úlohami, ktoré možno doteraz nerobili – prebaliť dieťaťko, naložiť do kočíka... Na stanovištiach mali tieto činnosti spestrené napríklad slalomom pomedzi prekážky, museli sa popasovať s úlohou čo najrýchlejšie a najkvalitnejšie povešať bielizeň či spárovať ponožky. Mala som pocit, že sa všetci dobre bavili a nikomu neprekážala nevšedná zábava tohto druhu. Trošku unavení, ale dobre pobavení sme pokračovali s menšou fyzickou aktivitou. Kým si deti užívali bábkové divadlo, ktorým ich pobavili profesionálni bábkoherci, dospelí sa rozprávali s podpredsedom Fóra života Marekom Michalčíkom, ktorý im priblížil dnešné útoky na rodinu. Niektorí sa zapojili do diskusie a spoločne hľadali odpoveď na to, ako deťom vštepiť úctu k autoritám. Deti sa ešte vyšantili na ihriskách, trampolíne, niektoré si nechali farbami namaľovať tváričky, dospeláci si tiež mali čo povedať... A aj toto stretnutie malo čo povedať – snáď to, čo chcem aj týmito riadkami nahlas vysloviť: „Všetci sme členmi veľkej ľudskej rodiny, ale každý z nás potrebuje cítiť teplo tej svojej. Rodinu nemôže nič nahradiť. Povedzme to všetkým“ (Vyhlásenie Dňa rodiny).

Mgr. Eva Kopáčiková
(z tímu spoločenstvo Emanuel pri Farskom centre sv. Ladislava)

Púť detí

Moji milí, čo Vám napadne, keď niekto vysloví slovo „púť“? Niektorí zareagujeme, že je to návšteva pútnického miesta. No naše najmladšie generácie, ktoré vyrastajú (aj) na rozprávkach s českým dabingom, by očakávali zábavný park – kolotoče, hojdačky, ... Prišiel správny čas a Pán nás pozval do Marianky – deti i dospelých – aby sme okúsili, čo púť predstavuje, aby sme osobne zažili putovanie a všetko, čo s tým súvisí.

Mariánske pútnické miesto Marianka je Vám asi dobre známe, no už možno menej sú známe púte detí a mladých, ktoré organizuje Bratislavská a Trnavská diecéza. A keď píšem púť, mám na mysli ozajstné putovanie. Autobus nás vyložil v Bratislave – Rači a odtiaľ sme putovali peši cez horu. Nemali sme hrášok či fazuľku v topánke, ktoré by nám dali pocítiť, že putujeme, no niektorí z nás pocítili odtlaky, ďalší išli po prvý raz vo svojom živote na dlhšiu cestu ako je prechádzka, iní zakúsili, aké to je povzbudiť a motivovať slabšieho, ktorému postupne ubúdajú sily. Všetko toto sme obetovali za tých, ktorých sme vo svojich srdiečkach niesli Panne Márii a Ježišovi. Cestou sa na nás obloha mračila, občas nás povzbudila životodarnými kvapkami vody, no bez frflania sme kráčali do nášho cieľa. Stretli sme i seminaristov, budúcich kňazov, ktorí pre nás pripravili stanovištia – aby nám spríjemnili cestu, ale najmä preto, aby naša púť smerovala od srdca k srdcu – k tomu Máriinmu. Uvidieť prvé domy dediny bol pohľad úľavy – vedeli sme, že sme v cieli. Už na nás čakali všetky skupiny, ktoré išli pred nami. Našli sme veľké spoločenstvo detí a ich vedúcich, kňazov a iných zasvätených. Okrem toho sme hneď dostali darček – akonáhle sme vyšli z lesa a vstúpili do dediny, ukázalo sa slniečko; bolo to veľmi milé, skoro symbolické, lebo na našej vlajke, ktorú sme namaľovali pre túto príležitosť, bolo tiež namaľované slnko :-)

Dary sme odovzdali i my. Priniesli sme oblečenie, potraviny i školské pomôcky pre chudobných. A srdcia s nákladom prosieb a vďaky sme vyložili pred oltárom. Ešte niekoľko zastavení pri stánkoch, aby sme domov mohli priniesť i nejaký malý darček. Potom sme sa stretli s otcom biskupom Jánom Oroschom i ostanými kňazmi a slávnostne sme zavŕšili našu púť vo svätej omši. Otec biskup nám rozprával o uzdravení detí, ktoré ich matka umyla vo vode z prameňa na tomto mieste. I my sme dostali fľaštičku s touto vodou s pripomenutím, aby sme ju odovzdali tým, ktorí ju najviac potrebujú. Požehnaním a rozlúčkou sa naša púť skončila. Boli sme zablatení, spotení, unavení, no naplnení radosťou zo stretnutí a zo zdolania namáhavej cesty. Veríme, že všetko, čo sme v tento deň obetovali, prinesie niekomu úžitok a radosť. Nakoniec, pre toto sme sa vydali na našu púť. Aby tí, ktorí vládzu a majú možnosti, pomohli tým, ktorí sú unavení a sklamaní. Len spojením všetkých síl môžeme jeden druhého sprevádzať na ceste do neba.

Mgr. Eva Kopáčiková

Rybárska brána prichádza aj do Pustých Úľan

Projekt Odkryté kapitoly Bratislavy sa začal realizovať v roku 2011. Žiaci našej základnej školy sa už v prvej a druhej etape zapojili a spoznali bližšie Bratislavský hrad a Rímsky kastel - Gerulata. Keramický krúžok pod vedením pani Marty Janekovej pracuje aktívne v našej obci už niekoľko rokov a preto sa k umelcom a autorom projektu pripojili ochotne, aby sa tak krásne a poučné z histórie spojilo s bezprostrednou súčasnosťou.

Cieľom projektu je širokej verejnosti odhaliť cez rôzne pohľady - od faktov až po umelecké diela históriu Bratislavy, jej vplyv na súčasnosť a upozorniť na kultúrne bohatstvo, ktoré toto mesto ukrýva. Projekt myslí aj na vzdelávanie detí a jeho úlohou je vzbudiť ich záujem o históriu a umenie. Žiaci pracovali na diele Rybárska brána niekoľko týždňov a výsledok ich snaženia sme mohli vidieť na vernisáži v Zichyho paláci. Vidieť prácu detí na vlastné oči, zažiť atmosféru otvorenia vernisáže si nenechali ujsť ani členovia MO MS v Pustých Úľanoch. Svojou účasťou podporili mladých nádejných umelcov, ktorých neustále podporujú a obdivujú ich úsilie spoznať umenie našich predkov.

Mladí umelci netrpezlivo čakajú na poslednú časť projektu pod názvom SLOVANIA aby mohli z hliny opäť vyčariť minulosť, ktorá je pre nás taká dôležitá a nenahraditeľná pre našu prítomnosť a ešte potrebnejšia pre našu budúcnosť.

Marta Janeková

Matica

Členovia MO MS v Pustých Úľanoch sa v marci stretli na výročnej členskej schôdzi, kde okrem iného prebehli aj voľby a do nového obdobia potvrdili staro-nový výbor. Zostavili sme si aj Plán činnosti na rok 2013 a v podstate sme sa dohodli hneď na prvej akcii, ktorou bola vernisáž k výstave Odkryté dejiny Bratislavy, časť Rybná brána, ktorá sa konala v Zichiho paláci v Bratislave. Svojimi dielami sa tu prezentovali aj deti ZŠ v Pustých Úľanoch, keď pod vedením Marty Janekovej, podpredsedníčky miestnej organizácie, spolu vytvorili krásne diela k danej tematike, za čo si všetci vyslúžili veľké uznanie a pochvaly. Niektorí z nás sa zúčastnili aj 14. ročníka už známej Kantilény v Galante, ktorá je tradične venovaná ako spomienka na rodáka z Galanty, nezabudnuteľného speváka Karola Duchoňa. Večer to bol veľmi vydarený, aj vďaka interpretom, ktorí v prvej časti zaspievali jednu pieseň K. Duchoňa a druhú pieseň podľa vlastného výberu. Organizátorom tohto podujatia bolo MO MS v Galante a tento rok sa im podarilo zabezpečiť veľa zaujímavých účinkujúcich, a plná sála s dlhotrvajúcim potleskom bola pre všetkých zúčastnených odmenou a zároveň aj motiváciou na usporiadanie ďalšieho ročníka.

V mesiaci máj pri príležitosti Dňa rodiny sme sa podieľali a finančne prispeli pre deti v Pustých Úľanoch, na bábkové divadlo a tak podporili túto akciu a prispeli na predčasný darček k blížiacemu sa Medzinárodnému dňu detí. Na schôdzi sme si sľúbili zorganizovať zájazd, tak sme pre našich členov vybrali neďalekú obec v našom kraji, Dolnú Krupú, kde sa nachádza krásny kaštieľ, s parkom a hudobné múzeum. Už tradične tu každoročne organizujú Festival ruží, a dobré chýry letia ďaleko, tak aj my sme sa vybrali sa pokochať na tej kráse a užiť si príjemný deň. Potom sa nám už ostane pripraviť sa na našu hlavnú akciu – zorganizovanie III. ročníka Vatry pri príležitosti dňa ústavy a zároveň aj rozlúčku s letom, ktorá sa tento rok uskutoční 31. augusta, v predvečer sviatku. Na túto akciu vás všetkých už teraz pozývame.

Dúfame, že sa nám vydarí tak ako vlani, resp. predvlani a radi privítame, ako často opakujeme, aj nových členov. Uvítame sympatizantov, sponzorov, s dobrými nápadmi, ktorý by sa chceli akýmkoľvek spôsobom zapojiť, pridať sa k nám, aby sme spoločnými silami pripravili akciu a program, na ktoré sa bude dlho spomínať. Nezabudnite, stretneme sa 31. augusta poobede a na všetkých sa tešíme.

MO MS v Pustých Úľanoch

Bludný kruh

22. apríla bol Deň Zeme. V rámci celého Slovenska, a samozrejme, aj v rámci iných krajín sveta, sa usporadúvali dobrovoľnícke akcie, ktorých úlohou bolo aspoň z časti pomôcť ľuďmi roky devastovanej prírode.

Inak tomu nebolo ani v Pustých Úľanoch, kde sa žiaci zo základnej školy vybrali do ulíc a v kooperácii s obecným úradom odstraňovali odpadky tak v obci, ako aj v jej okolí. Smutné na tom je, že pokiaľ by iniciatíva nepochádzala od pedagógov a žiakov tunajšej školy, málokto by si na tento deň vôbec spomenul.
Už dlhší čas som obyvateľkou Pustých Úľan. Na jednu vec si však nikdy nezvyknem. Sú ňou práve tie kopy domového odpadu, ktoré zamorujú okolie našej obce. V tejto súvislosti mi nedá nespomenúť skutočnosť, že oblasť Pustých Úľan je vládou vyhláseným chráneným vtáčím územím s výskytom kriticky ohrozených druhov rastlín. Napriek tomu sa medzi nami nájdu tí, ktorí veľké upratovanie svojej pivnice, prípadne dvora po prestavbe domu, zakončia pri jazere, či na poľnej ceste. Potom príde Deň Zeme, žiaci to s vypätím vlastných síl zlikvidujú a o dva dni sa opäť môžeme tešiť „krásnemu" pohľadu, ktorý nám pravidelne pripravujú naši spoluobčania. Akoby ich dráždilo, že tie miesta zrazu vyzerajú čisto.
Takto to funguje už roky. Sama som kedysi so spolužiakmi organizovala upratovania parkov, no s rovnakým výsledkom.
A veru, boli by ste prekvapení, ako nelogicky sa ľudia správajú. V hromadách neporiadku nájdete napríklad opadané listy zo stromov, ktoré si niekto pohrabal na dvore, a následne, namiesto toho, aby ich dal na kompost niekam na koniec záhrady, naložil

ich do plastového vreca a odviezol za dedinu. A čo s odpadom po zabíjačke? Predsa, šup ho do igelitového vreca, dobre uzavrieť a vyhodiť z auta do kríkov pri ceste. Áno, aj takíto sme. Pre mňa osobne sú takéto počiny doslova nepochopiteľné.
Hromadenie odpadov mimo oficiálnych skládok, pravdaže, nie je záležitosťou len Pustých Úľan. Ide o globálnou problematiku. Bolo by naivné myslieť si, že 22. apríla 2014 si všetci vstúpia do svedomia a vyberú sa čistiť a zveľaďovať obec. V skutočnosti by stačilo aj oveľa menej. Aby TÍ, ktorí sa chystajú upratovať svoje pozemky, ešte raz a trošku lepšie zvážili, kam svoj neporiadok odnesú.

Iveta Karnišová
študentka Fakulty masmediálnej komunikácie UCM v Trnave

EKO okienko

1) Obecný úrad oznamuje občanom, že **na Ružovej ulici**, pri predajni COOP Jednota **je umiestnený červený kontajner, do ktorého môžu vyhadzovať plechovice od všetkých nápojov**.

2) V snahe predchádzať rabovaniu elektronického odpadu pri jeho doterajšej forme zberu oznamujeme občanom, že sa môžu počas celého roku **nahlasovať na zber elektronického odpadu na webovej stránke: www.nahlasodpad.sk** (prípadne na obecnom úrade)
Po nahlásení odpadu Vás oslovia pracovníci spoločnosti ANEO s.r.o., ktorá zber vykonáva, a po dohode termínu zberu Vám odvezú odpad priamo z dvora.

Do kategórie elektroodpadu patria zariadenia z vyradenej počítačovej techniky, telekomunikačnej a kancelárskej techniky, domácej bielej spotrebnej elektroniky (mikrovlnky, práčky, chladničky, mrazničky, vysávače, kávovary, fény, mixéry, rýchlovarné kanvice, a iné), čiernej elektroniky (TV prijímače, video, audio, monitory, rádiá, a pod.), žiarivky, batérie, autobatérie, meriacie prístroje, káble, odpad z elektronickej a elektrotechnickej výroby, odpad z opravárenskej činnosti, odpadové tonery a pod.

Všetky elektrozariadenia musia byť kompletné, nerozbité a musia obsahovať všetky elektrické a elektronické komponenty a konštrukčné dielce, inak nebudú zberovými pracovníkmi odobraté.

3) Upozorňujeme občanov, že v zmysle VZN č. 2/2011 je **na celom území obce zakázané spaľovať odpady.** Podľa § 8, ods. 3 VZN č. 2/2011 je možné za porušenie tohto VZN uložiť pokutu fyzickej osobe do výšky 165 EUR a právnickej osobe do výšky 16 597 EUR.

Obecný úrad

Lúč nádeje

Zostal som sám vo svojich myšlienkach,
len na chvíľu vystúpim z klietky sivých dní
a vrátim sa v spomienkach.

V žiari leta prišiel som k dverám starého chrámu
Oddýchnuť, sily rúk i tela akosi slabnú.
Skloním sa, kým prekročím jeho prah
Som pútnikom a v spomienkach utieram prach.

Stojím v náručí ticha a pokoja sám,
bez strachu, bez pavučín sivého závoja.
V šere ticha na obraz pozerám,
na svätcov, na ich tvár, na oltár.

Nepoznám ich, neviem kto sú, nepoznám ich mená
ale nie som v chráme len ja sám
v nemom tichu pri oltári, stojí žena.
Šat má z bielych oblakov, z neba modrý pás,
milú tvár, hlavu jej zdobí biely jas.

Možno je to vidina, lebo oči klam
Nie, nie je to veď ´zopla ruky k modlitbám.
„Neviem modlitbu, ale cítim pokoj a úctu Pani k VÁM“
len potichu zašepkám.
Zázrak sa vtedy určite stal
dostal som dar, ktorý dnes mám,
dar lásky a nádeje, že nie som sám.
Tam kde stála, ostalo len bielych ruží pár,
Zdvihol som ich a položil na oltár.

Ivan Takáč

Spoločenská kronika

Narodili sa:

1. Sofia Nováková (20.01.2013)
2. Svetlana Miklošová (05.03.2013)
3. Laura Manduchová (21.03.2013)
4. Michal Ďurčo (06.05.2013)
5. Laura Prnová (14.05.2013)
6. Patrik Kubica (20.05.2013)

Manželstvo uzatvorili:

Martin Vojnarovský
a Anna Franeková (8.6.2013)

Navždy nás opustili:

1. Iveta Bugárová (12.1.2013)
2. Miroslav Mrva (27.2.2013)
3. Anna Panáková (27.2.2013)
4. Rudolf Budoš (1.3.2013)
5. Jaroslav Somogyi (3.3.2013)
6. Jozef Manák (19.3.2013)
7. Rudolf Hrabinský (20.3.2013)
8. Illyová (19.3.2013)
9. František Duraj (3.4.2013)
10. Jarmila Durajová (28.4.2013)
11. Rudolf Orichel (10.5.2013)
12. Anna Pavlíková (29.5.2013)

Úvaha o evanjeliu - podľa koho?

Boh ustanovil cirkev ako nástroj na záchranu človeka. Zmyslom cirkvi a jej hlavným poslaním je zvestovanie svetu evanjelium. Zodpovední predstavitelia cirkvi majú byť práve tí, ktorí sa majú držať spoľahlivého slova podľa evanjelia. V cirkvi boli vždy jednotlivci s trvalým sklonom vlastného úsudku a následným konaním ktoré je v rozpore učenia evanjelia. V dnešnej nie veľmi úspešnej dobe sa žiaľ nájdu aj taký jednotlivci v cirkvi, ktorí sa chcú nezákonne obohatiť na úkor veriacich a pred ničím sa nezastavia.
Sme svedkami ich nevysvetliteľného konania. Ak sa niekto obohatí na úkor spoločnosti, alebo spôsobí morálnu ujmu mladistvému a je mu preukázaná vina, je v tresne-právnom konaní odsúdený.
Na pôde cirkvi sa stane obdobný prípad, prejde sa to mlčaním, alebo ospravedlnením v najhoršom prípade preložením vinníka na inú farnosť. Nie je to porušenie záväznosti prikázania desatoro? Nie je to obchádzanie zásad evanjelia zneužitím morálky a osobného obohatenia?
Je to smutná skutočnosť a je to hanbou pre cirkev. Mravný kódex je dokonale obsiahnutý v prikázaní desatora, potvrdený prorokmi a nikto ho nezrušil. Každá časť tohto zákona musí platiť pre všetkých ľudí všetkých čias. Nech je to vážne varovanie pre tých, ktorí svoj život zasvätili službe evanjelia. Konanie niektorých predstaviteľov cirkvi je v príkrom rozpore so spasiteľovým životom a často prináša smutné svedectva o konaní a povahe kazateľov. Nikdy doposiaľ nebol taký všeobecný úpadok zbožnosti ako teraz prežívame. Cirkev by sa mala prebrať zo spánku a skúmať príčiny tohto stavu, pretože každý kto miluje Božiu cirkev musí tento stav pokladať za nešťastie.
Výsostne postavenie kazov vyžaduje všetky ich schopnosti k pravdivému a príkladnému výkladu evanjelia. Moc cirkvi, ktorá po stáročia neobmedzene vládla kresťanstvu je Rím.
Bohatstvo a pompéznosť živo znázorňuje aj v súčasnej dobe. Keby dnes Pán navštívil niektoré cirkvi bol by svedkom ich hodovania a svetského obchodovania podnikaného v mene náboženstva, či by ich nevyhodil, ako keď vyhnal peňazomencov z Jeruzalemského chrámu?
V súčasnosti cirkev vlastní a spravuje obrovský majetok. Výzva na majetkové priznanie sa stretla v cirkvi z nie veľkým pochopením. Ako sme boli toho svedkami podľa vyjadrenia zodpovedných citujem: „sú s tým technické problémy“. Inými slovami povedané nebolo by vhodné, aby sa verejnosť dozvedela o skutkovom majetku cirkvi. Ostáva iba dúfať, že novo zvolená hlava cirkvi rázne zakročí proti celosvetovým škandálom páchanými cirkevnými hodnostármi.
Som veriaci človek a dodržiavam a rešpektujem spoločenské a cirkevné zákony. Nemôže nám byť ľahostajné, že hriech sa zahalili do rúcha svätosti.

Ivan Takáč

PUSTOÚĽANČAN, časopis občanov obce Pusté Úľany. Vydáva: Obec Pusté Úľany, Obecný úrad, Hlavná 91/208, 925 28 Pusté Úľany, tel.: 031/784 51 21, e-mail: ou@pusteulany.sk, Registrované Ministerstvom kultúry SR pod č. EV4636/12
Redakcia časopisu: Ing. Drahotína Šimeková (starostka obce) - predsedníčka redakčnej rady, PaedDr. Jana Strnádelová, Ivan Takáč - členovia redakčnej rady, Ing. Miloslav Fikar - fotografické práce, Mgr. Matúš Nižnan - grafická úprava a sadzba.
Tlač: Ultraprint, spol. s r.o., Bratislava.

Náš cieľ: V. futbalová liga

Po úspešnom ukončení sezóny 2011/2012 a postupe medzi najlepšie mužstvá okresu Galanta si vedenie futbalového klubu položilo otázku: „Ako ďalej reprezentovať našu obec vo vyššej súťaži?“ Oslovili sme obecné zastupiteľstvo, pretože vo vyššej súťaži je potrebné rátať aj s určitými vyššími finančnými nákladmi pre oblastný futbalový zväz. Preto bolo potrebné navýšiť dotáciu pre futbalový klub. Obecné zastupiteľstvo schválilo navýšenie rozpočtu, takže tréner dostal zelenú a mohol postaviť mužstvo. Po porade vedenia klubu so sponzormi padlo rozhodnutie, že ani v sezóne 2012/2013 nebudeme ťahať za kratší koniec a budeme bojovať o prvé miesto v tabuľke.

Foto: Miriama Szabová Tóthová

Aktuálna tabuľka MO Galanta *(pred posledným kolom)*

#	Klub	Z	V	R	P	Skóre	Body	+ Body
1.	Pusté Úľany	27	22	4	1	101 : 21	70	28
2.	Dolné Saliby	27	20	2	5	78 : 37	62	23
3.	Košúty	27	17	3	7	75 : 35	54	15
4.	Čierny Brod	27	17	1	9	71 : 45	52	13
5.	Tomášikovo	27	15	3	9	56 : 34	48	6
6.	Sereď B	28	13	5	10	77 : 48	44	2
7.	Mostová	27	13	1	13	57 : 48	40	1
8.	Matúškovo	27	11	3	13	48 : 53	36	-6
9.	Vinohrady n./Váhom	28	10	4	14	37 : 47	34	-8
10.	Horné Saliby	28	10	3	15	47 : 51	33	-9
11.	Šintava	27	8	4	15	47 : 73	28	-14
12.	Veľká Mača	27	7	6	14	38 : 53	27	-15
13.	Dolná Streda	27	8	2	17	35 : 61	26	-13
14.	Topoľnica	27	7	3	17	26 : 67	24	-15
15.	Sládkovičovo	27	3	2	22	20 : 140	11	-31

Pretože na tento cieľ je potrebné mať kvalitných hráčov a naši úľanskí, okrem pár výnimiek nemajú záujem reprezentovať obec, tak boli za finančnej podpory sponzorov prizvaní cudzí hráči.
Už od začiatku sezóny sa naše mužstvo držalo na popredných miestach tabuľky a po zimnej časti, s jednou prehrou, skončilo na prvom mieste. Počas zimnej prípravy a doplnení mužstva potrebnými hráčmi bol absolvovaný kvalitný turnaj bratislavského futbalového zväzu, kde medzi mužstvami hrajúcimi 3. a 4. ligu sme skončili až v semifinále. V prípade malého šťastia sme mohli hrať aj vo finále. Po tejto kvalitnej príprave prišla letná časť sezóny 2012/2013. Prvý gól, ktorý nám súper strelil, bol až na konci desiateho zápasu jarnej časti súťaže. Cieľ, ktorý si vedenie klubu predsavzalo, je týmto pádom dosiahnutý a postup do krajskej súťaže je už realitou.
Vedenie klubu si kladie rovnakú otázku ako na začiatku tohto článku: „Pomôže nám znovu obec a sponzori? Budeme naďalej úspešne reprezentovať našu obec?“

Matej Kašuba

Predstavujeme poľovnícke združenie Vetrolom

Poľovnícke združenie Vetrolom má v súčasnosti 25 členov. Jeho činnosť riadi výbor združenia. Predsedom je pán František Čizmadia. Okrem funkcie predsedu má výbor poľovného hospodára – p. Jozef Budoš, finančného hospodára – p. Juraj Čizmadia, kynológa – p. Peter Droppa, kontrolóra – p. Ing. Ladislav Šimek a tajomníka - p. JUDr. Róbert Volek.

Poľovnícke združenie obhospodaruje revír s výmerou 1460 hektárov rovinatého terénu v katastroch obcí Pusté Úľany a Veľký Grob. Poľuje sa tu najmä na malú zver – bažanta, zajaca, kačicu divú. Z raticovej zveri lovíme srnca a príležitostne diviaka. Členovia PZ Vetrolom sa počas celého roku venujú nielen lovu zveri, ale aj rôznym iným činnostiam potrebným v poľovnom revíri,

ako napríklad celoročná starostlivosť o zver, stavanie poľovných zariadení na prikrmovanie, čistenie chotára, výcvik poľovne upotrebiteľných psov na výkon práva poľovníctva.
Poľovné združenie Vetrolom spolupracuje aj s obecnými úradmi Veľký Grob a Pusté Úľany. S obecným úradom v Pustých Úľanoch máme intenzívnejšiu spoluprácu aj vďaka jeho ústretovosti. Už niekoľko rokov vypomáhame obci pri čistení katastra obce, ako aj pri zabezpečovaní rôznych spoločenských a kultúrnych akcií organizovaných obcou. Stalo sa už tradíciou, že na Dni obce ponúkame návštevníkom obľúbený poľovnícky guľáš.

JUDr. Róbert Volek